

**ZARZĄDZENIE NR 1991/2004
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 18 listopada 2004 r.**

w sprawie zatwierdzenia „Regulaminu przewozu osób i obsługi podróżnych oraz przewozu bagażu podręcznego pojazdami Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka Akcyjna w Krakowie”.

Na podstawie art. 7 ust. 1 p. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43 z późn. zm.) w związku z art. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (t. jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 50, poz. 601 z późn. zm.) zarządza się co następuje:

§ 1

Zatwierdza się „Regulamin przewozu osób i obsługi podróżnych oraz przewozu bagażu podręcznego pojazdami Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka Akcyjna w Krakowie”.

§ 2

Wykonanie Zarządzenia powierza się Dyrektorowi Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem utraty mocy uchwały Nr LXXX/517/93 Rady Miasta Krakowa z dnia 2 kwietnia 1993 roku w sprawie „Regulaminu przewozu osób i bagażu ręcznego pojazdami Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z o.o. w Krakowie”.

Prezydent Miasta Krakowa

/-/

REGULAMIN

przewozu osób i obsługi podróżnych oraz przewozu bagażu podręcznego pojazdami Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka Akcyjna w Krakowie

Podstawa prawna: Ustawa *Prawo przewozowe* z dnia 15 listopada 1984 roku (Dz. U. z 2000 r., nr 50, poz. 601 z późniejszymi zmianami), Ustawa o gospodarce komunalnej z dnia 20 grudnia 1996 roku (Dz. U. z 1997 r., nr 9, poz. 43 z późniejszymi zmianami)

R O Z D Z I A Ł I P O S T A N O W I E N I A O G Ó L N E

§ 1

1. Przedmiotem regulaminu jest określenie zasad korzystania z usług świadczonych przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie.
2. Pasażerowie, kierujący pojazdami, osoby kontrolujące bilety oraz personel nadzoru ruchu zobowiązani są do przestrzegania niniejszego regulaminu.
3. Przez określenie „pojazdy MPK S.A. w Krakowie” należy rozumieć autobusy, tramwaje i inne środki transportu, którymi MPK S.A. w Krakowie lub inni przewoźnicy, wykonujący przewozy na podstawie umów z MPK S.A. w Krakowie, realizują usługi przewozowe w zakresie publicznego transportu zbiorowego.
4. Zawarcie umowy przewozu następuje poprzez zajęcie przez pasażera miejsca stojącego lub siedzącego w pojeździe. Z chwilą zawarcia umowy pasażer jest zobowiązany do posiadania ważnego biletu, uprawniającego do podróży danym środkiem transportu MPK S.A. w Krakowie oraz, w razie korzystania z ulg, dokumentu poświadczającego uprawnienie do przejazdu ulgowego lub dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego.
5. W każdym pojeździe powinna znajdować się informacja, do kogo pasażerowie mogą kierować skargi i wnioski dotyczące działalności MPK S.A. w Krakowie, a kierujący pojazdem powinien posiadać czytelny identyfikator.

R O Z D Z I A Ł   I I

PRAWA I OBOWIĄZKI PASAŻERA ORAZ PRZEWOŹNIKA

§ 2

Wsiadanie do pojazdu i wysiadanie z niego dozwolone jest tylko na przystankach, po całkowitym zatrzymaniu pojazdu.

§ 3

1. Pasażerowie:

- 1) mogą wsiadać do pojazdu i wysiadać z niego wszystkimi drzwiami przeznaczonymi do tego celu,
- 2) zajmujący miejsca stojące powinni w czasie jazdy trzymać się uchwytów lub poręczy,
- 3) zamierzający wsiąść na przystanku oznaczonym „na żądanie” obowiązani są do wcześniejszego uprzedzenia o tym kierującego pojazdem poprzez naciśnięcie odpowiednio oznakowanego przycisku, a zamierzający wsiąść na takim przystanku dają znak podniesioną ręką. Czynności powyższe winny zostać dokonane w czasie zapewniającym bezpieczne zatrzymanie pojazdu na przystanku,
- 4) w trakcie wsiadania, przebywania w pojeździe i wysiadania powinni stosować się do zamieszczonych przez przewoźnika informacji o charakterze porządkowym.
- 5) nie mogą zajmować miejsca w pobliżu kierującego pojazdem, ograniczając jego pole widzenia, rozmawiać z nim lub utrudniać kierującemu prowadzenie pojazdu.

2. Znalazca rzeczy zgubionej w pojeździe powinien przekazać ją kierującemu pojazdem. Znalazcy przysługuje prawo sprawdzenia, czy została ona przekazana do biura rzeczy znalezionych MPK S.A. w Krakowie.

3. Pasażer, który zajmie miejsce oznaczone: „dla osoby niepełnosprawnej” lub „dla osoby z dzieckiem na ręku”, jeśli nie ma ku temu uprawnień, obowiązany jest zwolnić je, w razie zgłoszenia się osoby, dla której miejsce takie jest przeznaczone.

§ 4

Zabrania się:

1. wsiadania do pojazdu i wysiadania z niego po sygnale odjazdu,
2. jazdy na stopniach lub zewnętrznych częściach pojazdu,
3. otwierania drzwi pojazdu podczas jazdy,

4. zanieczyszczania pojazdu lub niszczenia jego urządzeń i wyposażenia,
5. wychylania się z pojazdu i opierania się o drzwi podczas jazdy,
6. spożywania artykułów żywnościowych, mogących zabrudzić innych pasażerów lub zanieczyścić wnętrze pojazdu,
7. grania na instrumentach muzycznych, korzystania z radiodbiorników lub zakłócania w inny sposób spokoju w pojeździe,
8. palenia tytoniu i spożywania napojów alkoholowych w pojeździe,
9. wyrzucania jakichkolwiek przedmiotów z pojazdu w czasie jazdy lub postoju,
10. prowadzenia wszelkich zbiorów pieniędzy lub jakichkolwiek rzeczy, za wyjątkiem sytuacji, w których organizator posiada stosowne upoważnienie,
11. wchodzenia do pojazdu w łóżworolkach lub wrotkach,
12. wykonywania czynności mogących narazić współpasażerów na szkody lub obrażenia,
13. wykonywania innych czynności niedozwolonych w miejscach publicznych.

§ 5

Kierujący pojazdem:

1. w celu umożliwienia osobom oczekującym na przystanku zajęcia miejsc w pojeździe, obowiązany jest podjechać na przystanek dla wsiadających niezwłocznie po zakończeniu czynności związanych ze zmianą kierunku jazdy, których dokonuje na przystanku końcowym, po opuszczeniu pojazdu przez pasażerów,
2. obowiązany jest do posiadania w sprzedaży biletów zgodnych z taryfą przewozową, posiadających nadruk określający wysokość opłaty doliczanej do ceny nominalnej biletu,
3. sprzedaje w pojeździe wyłącznie bilety jednonprzejazdowe, z wyłączeniem grupowych, za odliczoną kwotę,
4. ma prawo odmówić przewozu osób nietrzeźwych, mogących zabrudzić innych pasażerów i pojazd, zachowujących się agresywnie, bądź stwarzających inne istotne zagrożenie dla pasażerów,
5. może wezwać w szczególnych przypadkach Policję bądź Straż Miejską, celem interwencji lub zjechać z trasy przejazdu do najbliższego komisariatu Policji lub Straży Miejskiej,

6. nie powinien w czasie jazdy prowadzić rozmów, spożywać posiłków, palić tytoniu oraz sprzedawać biletów.

§ 6

Osobom, które opuściły pojazd na wezwanie kierującego lub nadzoru ruchu w związku z nieprzestrzeganiem przepisów § 4 lub § 5 pkt. 4, nie przysługuje zwrot należności za bilet.

R O Z D Z I A Ł   I I I

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SZKODY

§ 7

1. Pasażer odpowiada za spowodowane z własnej winy uszkodzenie pojazdu lub innych urządzeń komunikacyjnych.
2. Za zmianę trasy przejazdu lub zatrzymanie pojazdu pasażer zobowiązany jest uiścić opłatę w wysokości określonej przez Radę Miasta Krakowa.

§ 8

1. MPK S.A. odpowiada za szkody, z zastrzeżeniem ust. 2, poniesione przez pasażerów, a wynikające ze stanu technicznego pojazdów.
2. MPK S.A. w Krakowie nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek przerw w ruchu albo zmian kierunku jazdy spowodowanych przyczynami techniczno-organizacyjnymi nie zawinionymi przez MPK S.A.

R O Z D Z I A Ł   I V

OPŁATY ZA PRZEJAZD

§ 9

1. Opłatę za przejazd pasażer uiszcza poprzez zakup odpowiedniego biletu.
2. Po wejściu do pojazdu pasażer obowiązany jest posiadać ważny bilet uprawniający do przejazdu danym środkiem transportu MPK S.A. w Krakowie,

a w przypadku biletu jednorazowego niezwłocznie skasować go i zachować na czas trwania podróży.

1. Uwaga: „niezwłocznie” – oznacza pierwszą czynność, jaką pasażer powinien wykonać po wejściu do pojazdu.
2. W przypadku nie posiadania biletu należy niezwłocznie zgłosić kierującemu pojazdem chęć zakupu biletu i przygotować odliczoną kwotę. Sprzedaż biletów odbywać się może wyłącznie podczas postoju.

§ 10

1. Pasażerowi nie wolno odstępować skasowanego biletu innej osobie.
2. Za nieważny uznaje się bilet:
  - wielokrotnie skasowany,
  - skasowany po wezwaniu do okazania,
  - zniszczony,
  - ze zmianami dokonany przez pasażera,
  - zaniżonej wartości,
  - czasowy, po upływie czasu określonego na bilecie,
  - okresowy, nieważny na danej trasie,
  - okresowy, którego okres ważności upłynął,
  - bez nadruku MPK S.A. w Krakowie,
  - odstąpiony innej osobie.
3. Bilet, który nie został skasowany nie uprawnia do przejazdu.
4. Po skasowaniu biletu pasażer obowiązany jest sprawdzić poprawność jego skasowania.
5. W razie nieprawidłowego wydruku (np. brak wydruku, wydruk niekompletny, nieczytelny lub niezgodny z wzorcem umieszczonym w pojeździe) pasażer jest zobowiązany zgłosić ten fakt prowadzącemu pojazd.

§ 11

1. W razie awarii lub uszkodzenia pojazdu, pasażerowi posiadającemu ważny bilet przysługuje prawo kontynuowania jazdy na podstawie tego samego biletu następnym pojazdem tej samej linii lub innej linii, przebiegającej tą samą trasą, albo pojazdem zastępczym, podstawionym przez MPK S.A. w Krakowie.
2. W przypadku linii zastępczych lub tymczasowych, uruchamianych na czas planowanych remontów dróg i torowisk tramwajowych, podczas korzystania z

przejazdu łączonego [linia podstawowa + linia tymczasowa (zastępcza)] bilet jednoprzejazdowy, skasowany w jednym z pojazdów tych linii, zachowuje ważność przez 1,5 godziny od chwili skasowania w pojeździe drugim, jak również w pojazdach, których trasa pokrywa się z trasą linii zastępczej.

ROZDZIAŁ V KONTROLA BILETÓW

§ 12

1. Kontroli biletowej mają prawo dokonywać wyłącznie osoby legitymujące się dokumentem uprawniającym do jej przeprowadzania, którego wzór przewoźnik jest obowiązany umieścić w pojeździe na widocznym miejscu.
2. Osoba kontrolująca bilety:
  - 1) jest obowiązana do kulturalnego zachowania się i okazywania w sposób czytelny dla pasażerów identyfikatora uprawniającego do przeprowadzania kontroli.
  - 2) jest uprawniona do przeprowadzania kontroli biletów w pojeździe, w czasie jazdy i przy wyjściu z pojazdów, w czasie postoju na przystanku.

§ 13

1. Podczas kontroli biletów, przeprowadzanej przez osoby do tego uprawnione, pasażer obowiązany jest okazać bilet uprawniający go do przejazdu lub przewozu bagażu, a na żądanie przedstawić dokument uprawiający do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego.
2. W razie stwierdzenia braku biletu uprawniającego do przejazdu lub przewozu bagażu bądź dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego, pasażer jest obowiązany do uiszczenia opłaty dodatkowej.
3. W przypadku nieposiadania biletów przez kierującego pojazdem, osoba kontrolująca nie może nałożyć na pasażera opłaty dodatkowej.

§ 14

Ponadto osoba kontrolująca bilety:

1. jest uprawniona do nakładania i pobierania opłaty dodatkowej za pokwitowaniem. Wysokość opłaty dodatkowej określa Rada Miasta Krakowa.
2. w razie nieuregulowania opłaty gotówką ma prawo żądać okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości pasażera w celu dochodzenia roszczenia.

§ 15

1. Pasażer ma prawo do zwrotu uiszczonej opłaty dodatkowej lub anulowania wezwania do zapłaty opłaty dodatkowej, jeżeli przedłoży w siedzibie MPK S.A., w komórce wskazanej na pokwitowaniu lub wezwaniu do uiszczenia opłaty dodatkowej, ważny imienny bilet okresowy zakupiony przed kontrolą bądź dokument uprawniający do ulgowego lub bezpłatnego przejazdu, które nie zostały okazane w czasie kontroli.
2. Zwrot uiszczonej opłaty dodatkowej lub anulowanie wezwania do zapłaty opłaty dodatkowej może nastąpić po wniesieniu opłaty operacyjnej z tytułu niedotrzymania warunków umowy przewozu.
3. Wysokość opłaty operacyjnej, o której mowa w § 15 ust. 2 ustala przewoźnik, jednakże nie może być ona wyższa niż 10% opłaty dodatkowej. Informacje o wysokości tej opłaty zamieszczane są w formie komunikatów w punktach sprzedaży biletów okresowych oraz w komórce rozpatrującej reklamacje.
4. Reklamacje w sprawie trybu i zasadności nałożenia opłaty dodatkowej można składać osobiście lub pisemnie, w terminie 7 dni, w komórce wskazanej na pokwitowaniu lub wezwaniu do uiszczenia opłaty dodatkowej.
5. Uznanie zasadności reklamacji, dotyczącej nałożenia opłaty dodatkowej, nie pociąga za sobą dodatkowych kosztów.

R O Z D Z I A Ł   V I

PRZEWÓZ ZWIERZĄT I BAGAŻU PODRĘCZNEGO

§ 16

1. Pasażerowie mogą przewozić w pojazdach zwierzęta oraz bagaż podręczny, jeżeli istnieje możliwość takiego umieszczenia ich w pojeździe, aby nie utrudniały przejścia i nie narażały na zanieczyszczenie odzieży innych pasażerów, nie ograniczały widoczności kierującemu pojazdem oraz nie zagrażały bezpieczeństwu ruchu.

2. W uzasadnionych przypadkach, szczególnie przy dużej ilości pasażerów, kierujący pojazdem może odmówić przewozu bagażu o rozmiarach stanowiących utrudnienie dla przewożonych osób.

3. Przewóz rowerów, z wyjątkiem rowerków dziecięcych, jest dopuszczony na bagażnikach przystosowanych do tego celu lub – w sytuacjach szczególnych (np. nagle załamanie pogody, bardzo późna pora, uszkodzenie roweru uniemożliwiające jazdę na nim) – wewnątrz pojazdu.

4. Nie podlega opłacie przewóz:

- przedmiotów stanowiących bagaż podręczny, których żaden wymiar nie przekracza wielkości 60 x 40 x 20 cm,
- zwierząt małych, trzymany na rękach,
- psów będących przewodnikami osób ociemniałych,
- wózków inwalidzkich oraz dziecięcych wózków sportowych – złożonych,
- pozostałych wózków dziecięcych w przypadku obecności dziecka wraz z pasażerem; w czasie przewozu dziecko musi być wyjęte z wózka, jeżeli nie jest zabezpieczone szelkami, które zapobiegają wypadnięciu,
- instrumentów muzycznych i sztalug, przewożonych przez uczniów i studentów szkół muzycznych i plastycznych, za okazaniem ważnej legitymacji szkolnej lub studenckiej .

5. Podlega opłacie przewidzianej w taryfie (przy zachowaniu warunków, o których mowa w ust. 1) przewóz:

- przedmiotów stanowiących bagaż podręczny o wymiarach, z których choćby jeden przekracza wielkość 60 x 40 x 20 cm, jednakże zwalnia się z opłaty przedmioty o średnicy mniejszej niż 15 cm i długości do 120 cm,
- nart, sanek, i drobnego sprzętu sportowego o wymiarach, z których choćby jeden przekracza wielkość 60 x 40 x 20 cm, jednakże zwalnia się z opłaty przedmioty o średnicy mniejszej niż 15 cm i długości do 120 cm,

- rowerów przy zachowaniu warunków, o których mowa w ust. 3, oraz rowerków dziecięcych,
  - psów, jeżeli posiadają kagańce i trzymane są na smyczy oraz innych zwierząt umieszczonych w koszach, klatkach itp., w sposób zabezpieczający przed wyrządzeniem szkody,
6. Osoba przewożąca psa ma obowiązek posiadania w trakcie przewozu ważnego zaświadczenia potwierdzającego zaszczepienie psa przeciwko wściekliźnie.
7. Z opłat, o których mowa w ust. 5. zwolnione są osoby uprawnione do bezpłatnego przejazdu oraz osoby posiadające ważny bilet okresowy.
8. Nadzór nad bagażem podręcznym i zwierzętami, które pasażer przewozi przy sobie w pojeździe, należy do pasażera. MPK S.A. w Krakowie odpowiada za bagaż podręczny i zwierzęta tylko w przypadku, gdy szkoda powstała z winy MPK S.A. w Krakowie.

§ 17

1. Pasażer odpowiada za zanieczyszczenie pojazdu lub uszkodzenie jego urządzeń i wyposażenia oraz za szkody lub obrażenia odniesione przez współpasażerów (np. pogryzienie przez psa) powstałe w związku z przewozem bagażu podręcznego lub zwierząt.
2. Bagażu i zwierząt nie wolno umieszczać na miejscach przeznaczonych do siedzenia.

§ 18

W pojazdach nie wolno przewozić:

1. przedmiotów, które mogą wyrządzić szkodę innym pasażerom lub mogą uszkodzić albo zanieczyścić pojazd (np. ostre narzędzia, jak: piły, kosy lub otwarte naczynia ze smarami, farbami itp.),
2. przedmiotów cuchnących, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, radioaktywnych, trujących oraz innych materiałów niebezpiecznych,
3. zwierząt mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku, w szczególności dużych psów bez kagańca,
4. w przypadku nie stosowania się do ustaleń w ust. 1., 2., 3. – kierujący pojazdem ma prawo odmówić przewozu pasażera.

§ 19

We wszystkich nieuregulowanych niniejszym regulaminem sprawach oraz w kwestii

roszczeń z tytułu umowy przewozu osób mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego oraz Ustawy *Prawo przewozowe* z dnia 15 listopada 1984 roku (tekst jednolity: Dz. U. 2000 r., nr 50, poz. 601) wraz z przepisami wykonawczymi.

SKARGI I WNIOŚKI NALEŻY KIEROWAĆ NA ADRES: MPK S.A. W KRAKOWIE, UL. J. BROŻKA 3

ZARZĄD
MPK S.A. w KRAKOWIE